

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

DR. TÜRRE ALADÁR
ügyvéd.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Gazdasági közigazgatás.

Nem lehet elvitatni, hogy Magyarországon a szociális társadalmi akciók szép eredményeket hoztak létre. A gyermekmenhelyek, szanatóriumok, népkonyhák, fogyasztási szövetkezetek, továbbá egyéb humánus intézetek, melyek a nép erkölcsi, anyagi helyzetét előmozdítani törekednek, lassan ugyan, de mégis szaporodnak. Ámde nem szabad kívánnunk, hogy érettünk mindent az állam tegyen. A kormányok hőszarui és a segítségre szoruló rétegek üres tarisznyái oly távol állanak egymástól, hogy mire a kívánatosnak látszó ajándékok megérkeznek, a sok jónak hasznát venni, már alig lehet. Régi közmondás, hogy: aki gyorsan ad, kétszer ad. A segélyadást értéktelenné teszi a késedelem. Amely szerkezet minél több erőátvitellel rendelkezik, annál csodásabb hatást tud produkálni.

Igazán csodálkozhatunk, hogy ily viszonyok közt mégis nagynehezen kivittuk magunknak azt a tiszteletreméltó polcot, melyen mint kulturnemzet foglalhatunk helyet. De még mennyi tenni valónk van! Hiszen csak a kezdet kezdeténél állunk. Minden irányban

mily óriási feladatok megoldása lebeg szemünk előtt, midőn összehasonlítjuk a nyugati nagy nemzetek szédületes repüléseit a mi tökéletlen szárnypróbálgatásainkkal. Magyarország fokozottabb fejlődését — a mai széthúzó társadalomra támaszkodva — keresztülvinni nem tudjuk, ez a mód legalább is nagyon lassunak mutatkozik. Miniszteri leiratokkal, jóindulatu oktató rendeletekkel, buzdítással, sarkalással általános, tartós szociális mozgalmat teremteni nem lehet. Pedig nekünk még erősödni kell — különösen gazdaságilag! Hisz ezzel karöltve jár az ipar és kereskedelem felvirágozása, mely az elszigetelt osztályok közé összekötő hidakat fog emelni.

Tehát erősödnünk kell gazdaságilag, de miként?

Az a vak politika, merőben ábrándozás, melynek jelszava, hogy először az egyes polgárok anyagi helyzetén kell segíteni, módosabbá kell tenni a népet, azután minden magától jön. Elsősorban nem az egyeseket kell vagyonhoz, jobb megélhetéshez juttatni, hanem a községeket, mint erkölcsi testületeket. A reformálásnak innen kell kiindulni. Minden község legyen egyszersmind gazdasági iskola, mintatelep, szemmel-

látható élő példa, mely munkára, takarékosagra, élelmességre buzdítaná, szoktatná a népet, a társadalmat. A szegény államot csak a vagyonos községek tehetik erőssé. Vagyonos községek helyes háztartással a népet is boldogítani tudják. A nemzet erősítésének ez a legbiztosabb, legkönnyebben elérhető módja. Az állam a községekben találja fel erőinek hatalmas megosztóit, ezen erőátvitel fogja a társadalom átalakítását létrehozni s abban valódi pezsgést előidézni. A községeknek kell vezetőszerepet végezni, nem a szétdarabolt, zilált társadalom egyes feltűnő, azután letűnő alakjainak. Mily más eredmény mutatkoznék, ha községeink céltudatos házi gazdálkodással, hazai fogyasztási szövetkezéssel, értékesítő közraktárral szolgálnák nemzeti iparunkat, kereskedelmünket.

Itt rá kell, hogy mutassunk a tömeges társulás előnyeire.

Ha milliók egy célt tűznek ki maguknak, egy cél eléréseért egy táborba állanak össze, kis fáradsággal, kis áldozattal bámulatos dolgokat tudnak kivívni. Mig az egyesek egymástól különválva, szervezés nélkül, gyengék s nagy megerőltetéssel is csak vergődnek. Társadalmunkban az alkotás csirái meg-

RÁCZITS ÉS CZVRKUSITS

fűszer- és csemegeüzlete Zombor, Szentgyörgy-tér 6. szám.

== A DÉLVIDÉK LEGNAGYOBB SZAKMABELI ÜZLETE! ==

Dus raktár, nagy választék a létező összes legfinomabb **csemegék, sajtok, olajok, rizsek és kávékban.** — Legfinomabb **hideg felvágottak, borok, pezsgők, likőrök, rumok, puncsok, teák, magyar, angol és francia sütemények, összes ásványvizek.**

Festéküzletünkben állandóan raktáron: **lakkok, ecsetek, kencék, vegyi és földfestékek, padlóházak a legjobb minőségben, versenykivüli áron.** 100-18

Arjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

vannak, csak egységes vezetést nem találunk. Kapkodunk jobbra-balra rendszertelenül. Így többet rontunk, mint alkotunk. Bizalmunk a sivár jelenben megrendült. Érezzük, hogy a mai állapoton segítenünk kell! Segítséget várunk, s azt sem tudjuk honnan? Külföldi példákra másolgatunk, s nem vesszük észre, hogy a mi intézményeink, a mi alapberendezésünk egészen más, mint a külföldnek konzekvensen a természetes uton kifejlődött kultúr, s gazdasági intézményei. A külföld civilizált államaiban a társadalom s a közigazgatás századok óta egybeforrott. Nálunk e két tényező egymástól idegen. Bürokratikus uton társadalmi problémákat akarunk megoldani. A centralizált közigazgatás segítségével akarjuk az állam gazdaságát, kulturáját fokozni, s a ténykedésből a társadalmat egészen kiküszöböljük.

Magyarország felvirulása a községek szociális életétől függ csupán. A községeknek, e jogi testületeknek társulása, szövetsége lesz az a megváltó hatalom, mely nemzetünket nagygyá teheti. A községeket át kell szervezni. Oly hatalmi eszközökkel kell azokat felruházni, oly mozgékonyt kell azokba önteni, hogy a községek társadalmi alapon az ipar, kereskedelem, gazdaság empóriumává váljanak. Kezdetben állami segítséggel kellene a községi gazdálkodást üzembe venni, itt-ott kisebb iparvállalatot lehetne felállítani, községi szövőgyárat, téglá, cementgyárat, nagyobb méretű konyhakertészetet, gyümölcsészetet stb. A vállalkozó, a gyáros maga a község volna — ellenőrző személyzettel. A községek egymással szövetségben állanak, egymást anyagilag támogatnák, kereskedelmi, gazdasági összeköttetést tartanak fenn. A nagyobb városokban az állam közraktárakat állítson fel s szervezzen értékesítési központokat, melyek az eladásra szánt iparcikkek részére piacot teremtsenek.

Ezen eszmék nem a képzelet világából valók. A szövetkezés erejének felhasználásában Anglia régen példát mutatott. Poroszországban, a községek ilyen átalakulása már 1891. évben kezdetét vette, de minálunk ezt az újítást csak a községi adminisztráció alapos, célszerű reformjával lehetne végrehajtani.

Gazdasági életünk és a bankok.

Aki a gazdasági élet feszültségéről, a rossz pénzügyi viszonyokról szóló újsághíreket egybeveti a nagy bankoknak mostanában napvilágot látó mérlegeivel, amelyek kivétel nélkül arról adnak számot, hogy az elmúlt üzletév valóban minden eddiginél fényesebb pénzügyi

eredménnyel végződött, méltán gondolkodóba eshetik. Ezek a bankmérlegek hihetetlen nagy nyereségről, dus tartalékokról s ami a legfőbb, *rejtett* tartalékokról beszélnek, világos jelöl annak, hogy a spekulációnak mindegy, akár normális a közgazdasági élet, akár pedig feszült, a spekuláció a maga busás nyereségeit kikeresi, ha másból nem, az az emberek verejtékéből.

Amig országszerte arról panaszkodik a mezőgazda, az iparos, hogy manapság szinte lehetetlen akár a mezőgazdasági, akár az ipari üzem fejlesztésére a bankoktól pénzt kapni, az alatt a bankok szinte dicsekedve verik a mellüket, hogy van itt pénz elég. Ha már most felvetjük azt a kérdést, hogy ha van pénz elég, miért nem adják a bankok azt át tulajdonképeni rendelkezésükre, miért nem adják a gazdasági élet talpraállítására és fejlesztésére? Ez az a rejtély, amelyet megmagyarázni szinte lehetetlen, amelyre más magyarázatot nem találunk, mint azt, hogy a mi bankjaink épenséggel nem állanak hivatásuk magaslatán, hanem a mi bankjaink csak keresni akarnak minél többet, úgy azonban, hogy a gazdasági élet hullámzásával járó kockázatból még a legparányibb részt sem akarják magukra vállalni.

A mi nagy bankjaink, amint a kiadott jelentések mutatják, semmiféle pénzületet nem tartanak reálisnak, ha csak nem az állammal, vagy valamely municipiummal kötik azt meg. Így kaparitották magukhoz a nagy bankok a sorsjátéküzletet, mely hihetetlenül nyereséges vállalkozás, melynél hárommillióhátszáz ezer korona befektetett részvénytőke csaknem ugyanily nagyságu jövedelmet hajt évente a szerencsés részvénytulajdonosoknak, nem számítva azt, hogy az osztályosorsjátéki üzlet igazgatósági tagjai a nyereségből csaknem püspöki jövedelmet huznak. Azt talán említenünk is felesleges, hogy a különböző állami és városi kölcsönök lebonnyolítása milyen busás nyereséggel jár a bankokra nézve. Van néhány nagy bank, amelynek a rejtett és rejtetlen tartalékjai kétszerte, sőt háromszorta nagyobbak, mint az egész részvénytőke. Vajjon lehet-e ezt az állapotot egészségesnek, reálisnak nevezni? Semmi esetre sem!

Ha körültekintünk az egész világon, valóban csak kevés országra akadunk, ahol a spekulatív nagy tőkének ily módon való összehalmozódását tapasztaljuk. Vajjon mi más lesz ennek a következménye, minthogy a gazdasági életünk nap-nap utána egészségtelenebb képet fog mutatni. Más országokban a bankoknak, a nagy tőke képviselőinek van érzéke a nemzeti közgazdasági élet fejlesztése iránt, ezért láthatunk pl. hihetetlenül nagy ipari fejlődést Németországban és Ausztriában. De nemcsak ipari, hanem mezőgazdasági fejlődést is és a kereskedelem óriási fellendülését, mert hiszen ott a tőke készséggel áll a szolgálatába a közgazdaság minden egyes ágának.

Németországban és Ausztriában ma is tud a gazda elegendő pénzt kapni a belterjes gazdálkodás folytatásához,

nálunk azonban nem, Németországban és Ausztriában minden reális ipari és kereskedelmi vállalkozáshoz is van elegendő pénz. Nálunk azonban nincsen. Amikor egy vállalkozó a nagy tőke képviselőinek, a bankoknak jóindulatára apellál, rendszerint azt a választ kapja, hogy forduljon az államhoz.

Ezért nincs is nálunk egészséges ipari fejlődés, hanem csak mesterséges iparfejlesztés, amelyet érthetetlen okokból állami feladattá tettek, míg az állam az ehhez szükséges anyagi erőt a bankoktól szerzi meg busás kamatra. Nagyon szomorú tehát az a kép, amelyet a fényes bankmérlegek tüntetnek fel. Gazdasági életünk legsorvasztóbb betegségének a képe ez, ami fölött nem örülnünk, hanem inkább sirnunk kell.

H I R E K.

Kinevezés. Legifjabb kamjonkai Szemző István főispán a dr. Sági Samu kinevezése folytán megürült zombori járás orvosává dr. Donhoffer Szilárd militicsi községi orvost nevezte ki.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Faragó János kir. tanfelügyelőt, a bácsodrogmegyei kir. tanfelügyelőség vezetőjét a VII. fizetési osztály 3-ik fokozatába, — míg Csapó Kálmán kir. segédtanfelügyelőt a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozatába nevezte ki.

Athelyezés. Eördögh Donáth nyug. zentai hajóállomáskapitány helyére Stiegler Károly helyeztetett át Tolnárról.

Lyceumi előadás. Vasárnap, e hó 23-án délután 5 órakor ismét Krump Vilmos, a felső kereskedelmi iskola agilis fizikatanára tart előadást a „Cseppfolyós levegő“ címen. A rendkívül érdekes előadást kísérletek fogják szemléltethető tenni.

Aljegyzőválasztás és fizetésjavítás. Bácsstóváros község aljegyzőjévé Keller Márton egyhangulag megválasztott és egyúttal 500 korona fizetésjavítást is kapott.

Városi hír. Zombor szab. kir. város tanácsa a közadók kezeléséről szóló 1909. évi XI. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott 1912. évi 100000 sz. utasítás 119. § a értelmében felhívja az adozó közönséget, hogy a folyó évi I. negyedre eső adójukat, melynek fizetése egyelőre a múlt évi kivetés és előírás alapján teljesítendő 8 nap alatt végrehajtás terhe mellett a városi pénztárba fizessék be. Megjegyeztetik, hogy ezentúl külön intések a hátralékosok részére kiadni nem fognak.

Alapítvány a zentai izr. nőegyletnél. Klein Ignác zentai lakos egyetlen leánya esküvője alkalmából boldogult felesége, szül. Stein Malvin emlékére 500 koronás alapítványt tett az izr. nőegyletnél, amelynek kamatai 2 évenként egyszer egy szegény menyasszonynak mint segély adandók ki.

Meghívó. A zombori izr. nőegylet f. évi március hó 2-án délután 3¹/₂ órakor özv. dr. Spitzer Mórné urnő lakásán közgyűlést tart, melyre a tagokat ez uton tisztelettel meghívja.

Kibővítik a zentai járásbíró-ság börtöneit. Decker Gyula szabadkai törvényszék elnöke és Vaszkó Endre szabadkai kir. ügyész a napokban Zentán időztek a járásbírósnak, de különösen a börtönöknek kibővítése ügyében. E célból a város polgármesterével tanácskozásokat is folytattak, melyek eredménye legközelebb a közgyűlés elé is kerül.

Az erdei kihágási ügyek elbírálása. Fölmerült esetről kifolyólag elvi határozatban mondotta ki a belügyminiszter, hogy az erdei kihágási ügyeknek harmadfoku elbírálása a belügyminiszter illetékessége alá tartozik.

A régi tizkoronások végső beváltási ideje. A régi tizkoronások bankjegyek beváltásának végső határideje február 28-ika. A közös bank ugyanis közhírré teszi, hogy az 1905. február 15-iki hirdetményével bevont 1900. március 31-iki keltezésű 10 koronás bankjegyeket, melyeket a főintézetek és fiókok ezidőszáig még beváltak, 1913. február 28-ika után nem fogják többé sem beváltani, sem elfogadni és e napon a banknak az a kötelezettsége, hogy az előbb említett bankjegyeket értékeknek tekintse, megszűnik.

Letartóztatott kém? A kémkedés gyanúja miatt letartóztatott Bécsben egy megnyerő külsejű férfit, akiről megállapították, hogy Freund Bernhard feringi (Steierország) születésű és hogy a múlt hónapokban igen sokat tartózkodott Szabadkán.

Gyanus halál. Baján szénén égve találták lakásán Buday Jánosné 60 éves asszonyt. Férje Buday János, akivel állandóan veszekedett, már egy héttel ezelőtt eltűnt a városból. A szomszédok egy hete nem látták Budayékat és gyanusnak tűnt föl nekik a hosszas távollét, erre betörték a lakás ajtaját és szénén égve találták az asszonyt. A leletéről jelentést tettek a hatóságnak. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a holttest hat nappal előbb éghetett el. Az esetet gyanussá teszi az a körülmény, hogy a házastros természetű férj eltűnt Bajáról, ami valószínűvé teszi, hogy Buday János tudott felesége haláláról, talán ő is okozta azt. A csendőrök keresik a férjet.

Tűz Bezdánban. Bezdánban tűz pusztította el Balla Péter házát. A gyorsan odasiető ügyes tűzoltóság megakadályozta, hogy a tűz tovább terjedjen. A tűz oka ismeretlen.

Letartóztatott szocialista. Zentán amikor a csendőrség felozlatta a szocialista pártgyűlést a Tisza-kávéházban s a tömeget kiszorította az utcára, Prikodánovits Mátyás 27 éves napszámos azt kiabálta az utcán: „Kövekre elvtársak, meg kell hajgálni a csendőröket!” A csendőrség az izgatásért Prikodánovitsot nyomban letartóztatta s bekísérte a járásbíróház fogházába. Most izgatás miatt indult meg ellene az eljárás.

Vizbefult szerelmespár. Goszpodinacski Zsivkó óbecsei földműves a napokban éjszaka a kedvesével, Glavás Boszilykával csonakon Óbecsére tartott, hogy az éjszakát átmulassák. A Tisza közepén felborult a csonak és mindketten a vizbefultak. A ladikban még két utas volt, az egyik halászmester, a másik bérkocsis, de őket egy törökbecsei matróz, aki a közelükben evezett, kimentette a hullámokból.

Agyonrugta a ló. Held Vendel, szentfűlöpi gazdálkodót a kötőféken vezetett lova agyonrugta.

A sikos járda áldozatai. A jeges járdákon nagyon veszélyes a közlekedés. Történt is egypár baleset. Egyik postai alkalmazott olyan szerencsétlenül esett el, hogy a keze tört; egy vármegyei hajdu pedig a fején szenvedett súlyos zúzódásokat.

Hirtelen megőrült kocsis. Kellemetlen esete volt Fendrich Sándor bajai bérkereskedőnek. Fendrich kora reggel elakart utazni vidékre, ezért magához rendelte a kocsisát, hogy az vigye ki az uti táskáját. A kocsis meg is jelent kora reggel a gazdája házában, berontott a lakásba, ott bement a hálószobába, elkezdett dühöngeni, tört-zuzott. Fendrich kiugrott az ágyból, kituskolta valahogy nagy nehezen a dühöngő kocsist, aztán a segítségére siető emberekkel megkötöztette és felküldötte a rendőrséghez, ahol dr. Beczássy orvos megvizsgálta és közveszélyes örülnék találta s ezért bezáraltatta a városi közkórház elmeorvososztályába.

Lopás. Strausz Ármin zentai adófogyasztási hivatalnok panaszt tett az őrsön, hogy az irodában levő szekrényt ismeretlen tettes alkucsacs felnyitotta és az abban levő 160 kor. készpénzt ellopta. A csendőség a nyomozást megindította. Nagyon valószínű, hogy a lopást egyik alkalmazott követte el.

A magyar gyermektanulmányi társaság, mely a magyar gyermek testi-lelki sajátosságainak s fejlődésmentének felderítését tűzi ki feladatául, tíz évi munkásságának eredményeit bemutató s azért, hogy a magyar társadalom szélesebb köréit a gyermek megismerésére serkentse, folyó évi március hó 17. és 18-ik napján országos gyermektanulmányi kongresszust rendez Budapesten. A kongresszus célja egyrészt rámutatni mindazokra a vonatkozásokra, melyek a gyakorlati gyermektanulmány s az egyes tudományágak és a különböző társadalmi kérdések között fennállanak, másrészt tájékoztatni a gyermekek nevelésével, gyógyításával, erkölcsi s anyagi érdekeinek védelmével foglalkozókat arról, hogy nemescélű ténykedéseikben miképpen értékesíthetők a gyermektanulmányozás eredményei. Ez uton is felhívjuk az érdeklődőket a kongresszuson való részvételre.

Vonatkisiklás a baja—zombori vonalon. Hétfőn este a baja—zombori vonat, közvetlenül a bajai állomás elhagyása után kisiklott. Szerencsére semmi különös veszedelem nem történt. Csak a gépet kellett kicsérélni, azután a vonat folytathatta útját Zombor felé, ahová késő este érkezett meg.

A tolvaj kocsis. Fucska Mihály susáki gazdát 200 koronával meglopta Jancsics Antal nevű cselédje, aki egyébként szabadkai illetőségű.

Feltörték egy postakocsit. A szabadkai pályaudvaron feltörték egy postakocsit és jelentékeny értékű felszerelési tárgyat elvittek onnan.

Elütötte a vonat. A budapest—szabadkai vonalon vasúti szerencsétlenség történt. A tolatásnál segédkezett Irsai Miklós szabadkai fékes, aki egyszerre csak a vonat kerekei alá került és a lábát elvágta a vonat.

Meglőtt vadász. Pfeiffer Péter szépligeti lakos cserkészés közben az ópalankai határban egy tanya közelébe ért, ahol a rárohanó kutyák közül egyet ledurrantott. A kutya gazdája, Pilics Pantelina ezen anynyira felbőszült, hogy szobájába rohant s a kihozott fegyvert rásütötte Pfeifferre. A sörétek lábaiba hatoltak, de a csizma felfogta valamennyire a söréteket. Pilicsét feljelentették.

Baleset. Bellér Dezső zentai városi irodatiszt hazafelé ment az Adai-utcán, amikor megcsuszolt s elesett, miközben jobb alkarja eltört.

Tettenérés. Megadja Géza zentai mezőőr tettenérte Berta Ferencet, amint az a munkásházak előtti szérűskertben levő Patócs János szalmájából egy jó kocsiderékra valóval hazafelé hajtott. A tettest a csendőség feljelentette.

A jó cselédek. Flesch Samuné szabadkai kereskedőnek cselédre volt szüksége. Hosszas kísérletezés után Kiss Teréz leányasszonyt fogadta fel. A jó ajánlóleveleken kívül legjobban az ajánlotta az új cselédet, hogy már Budapesten is volt alkalmazásban. Az asszony a cselédet felfogadta, a cseléd pedig szolgálatba állt, másnap kimenőt kért és kapott azzal, hogy a közös bakaknál szolgáló férjét meglátogassa. Kiss Terézia azonban sokkal jobban érzi magát a kaszárnya tájékán, mint az új helyén, mert még mindig nem ment haza. Mindez nem volna még nagy baj, a baj ugyanis ott kezdődik, hogy a cselédlánnyal együtt tovatűnt a gazdasszony 200 koronája is.

Eltévedt leány. Szabadkán a Szent István-téren egy kis leány siránkozásaira gyűlt egybe a kíváncsi tömeg. A siránkozó leányt végül is a posztos rendőr vette pártfogásba. A kapitányságon elmondta azt, hogy Ivkovits Máriaának hívják és születése óta 13 éven át folyton Tavankut pusztán élt. A napokban az apja behozta szolgálni és most eltévedt. Egyik rendőr visszavezette a gazdájához.

Öngyilkosságok. Vörös Sándor 47 éves újvidéki bérkocsis, nős, gyógyíthatlan betegsége miatt felakasztotta magát. Gruics Tamás, 34 éves, ugyancsak újvidéki lakos, elzülött, pityókos egyén a minap szintén öngyilkosságot követett el.

Akinek gyufa az eledele. Balogh József szabadkai huszonnyolc éves legény egész héten szidja a vagyonos osztályt, amely jólétben dőzsöl és kényelemben lopja a napot, míg ő a napszámos munka keserves és verejtékes kenyerét keresi. Vasárnapra azonban ő is felesap a vagyonos osztály közé s az elfogyasztott szeszmenyiség lassanként megaranyozza a kopott ruháit és a szesz nyomában járó mámor és a mesterséges jókedv gyönyörű széppé teszi azt a kurta koresmát, mely hűségesen szolgálja mindaddig, amíg a vendég pénzügyi ereje egyes arányban van örökös szomjuságával. Mikor már jóllakott szesszel, úgy kétóra felé hajnalban bizonytalan léptekkel ment a Kossuth-utcán, de a kellő biztonsággal nyitott be az Erzsébet-szállóba, ahol nem bort, nem sört, vagy más szeszes italt rendelt magának, hanem minden megrendelés nélkül cirkuszi produkciókra adta nem annyira a fejét, mint inkább a torkát és a gyomrát és műkedvelő tüzevő minőségben egyenlőre a gyufaszálakat kezdte nyeldesni. Ezek a gyufaszálak sértetlen állapotban kerültek a torkába s annak recés falaihoz dörzsölődve valószínűleg meggyulladtak, mert csakis így lehet megérteni azt, hogy a produkció bevégezése után rettenetes gyomorégésről panaszkodott. A mentők kiszállították a kórházba, ahol a foszformérgezés tüneteit konstaltálták rajta.

A hűtlen cseléd. Eszékről táviratozzák Szabadkára, hogy Tóth József szabadkai lakos 170 koronával meglopta egyik ottani gazdáját.

Tolvaj kenyeres pajtás. Greis Ilia illoki kőműves-legény együtt dolgozott Flaker József palánkai kőműveslegénnyel Órszálláson. Együtt is laktak egyik órszállási koresmában. Egy alkalommal Greis társa távollétében annak ruhaládáját tette tanulmányi tárgyává és mivel abban egy szép aranygyűrűre bukkant, azt szépen a zsebébe csúszta. Flaker vasárnap ki akarta magát csipni a délutáni táncra: kereste a gyűrűt, azonban annak hűlt helyét találta. Gyanúja természetesen kenyeres pajtására esett elsősorban és e gyanúját közölte a csendőrséggel is, amely Greist fülön fogta és kérdőre vonta. Greis a keresztkérdésekre szépen bevallott mindent, mire a csendőség lopás büntette címén a zombori kir. törvényszék fogházába szállította.

Az eltűnt suba. Brunests Mátyás alsókelebiai lakos a napokban ügyes-bajos dolgait végezte Szabadkán s annak elintézése után megállt kocsijával és lovaival a Cernyákovics Mátyás vendéglője előtt, de mielőtt bement volna az ivoba, ujdonatuj subáját biztosítandó, elhelyezte azt az istállóban. Az igénybe vett elővigyázat azonban kevésnek mutatkozott, mert a haza felé igyekvő tanyai gazda 80 koronás subája így is eltűnt.

Szerencsétlenség a fűtőházban. Fiacskó Albert 28 éves szabadkai fűtőházi lakatosnak a rendes foglalkozása a mozdonyjavítás. Fiacskó szorgalmasan javított az egyik mozdony elejét s ezen munkájában annyira elmerült, hogy nem vette észre a másik mozdony közeledését, s így az összekötés elkerülhetetlen volt és a szerencsétlenség be is következett. A kritikus helyzetben levő vasutas szinte oda préselődött a két mozdony ütközői közé. A szerencsétlenséget okozó mozdonyt hamarosan vissza menesztették és a sínekre hanyatló Fiacskó Albertet bevitték a fűtőház irodájába, ahonnan a mentők kivitték a kórházba.

A szabadkai bicska. A Zombori-ut külső részén elhelyezett házior (amelyet Honkőfalvának és Kisbajmoknak keresztelt el a köznép) egyetlen egy koresmájában mulatozott Balogh Pál tizenkilenc éves legényke. Mulatozás közben összeszólkózott a szomszédasztal legénytársaságával s ennek az összeszólkózásnak általános kavarodás s a nagy kavarodásban pedig az lett a dolgok vége, hogy Balogh Palit mellbeszúrták. A mentők részesítették az első segélyben s azután kiszállították a kórházba.

Rendőri hírek. A zombori rendőr-főkapitány közhírré teszi, hogy az állítás kötelezettségének eleget nem tett férfigyének ezentul hatósági engedély nélkül nősülhetnek. Továbbá közhírré teszi, hogy egy kis eselédleány folyó hó 30-án a Szentháromságtéren elvesztett 2 drb. 10 koronás papírpénzt s felhívja a megtalálót annak beszolgáltatására; végül közhírré teszi, hogy egy női gallér és egy foxterier kutya találatot s jogos tulajdonosai egy év és egy nap alatt átvétel végett a rendőrségnél jelentkezhetnek.

FENYVESI SAROLTA fűzőkészítő Bajáról február hó 26-án Zomborban lesz, kéri a hölgyközönséget, illetve mélyen tisztelt vevőit, kiknek kívánságára szívesen teszi tiszteletét, hogyha óhajtanak nála fűzőt rendelni, szíveskedjenek **bajai címére,** vagy **Hirth János** ur kereskedése **Zombor** (Kossuth-utca) és **Reffle Évi** divatüzlete **Zombor** (Kossuth-utca) címén vele tudatni. *—2

Közgazdaság.

Tenyészbikadíjazás Gádon

A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület a járási mezőgazdasági bizottsági allatszemléje és a szokásos bikavásár alkalomával a fiókját képező gádori községi gazdakör erkölcsi és anyagi támogatásával igen sikerült piros tarka tenyészbikadíjazást rendezett. Az érkező vendégeket a községi előjárók és a gazdakör vezetősége fogadta a vasuti állomáson.

Jung Jakab gazdaköri elnök üdvözlő szavait Törley Gyula egyesületi társelnök köszönte meg. A nagy számban megjelent vendégek a tűzoltó-zenekar kíséretében gyalog vonultak a kiállítás színhelyére. A gazdaságok 84 bikát mutattak be, amelyek közül 46 darab nyert tenyészigazolványt. A törzskönyvi lapok alapján, korszerint voltak az állatok csoportosítva, külön a bajor-import és külön a hazai tenyésztés. A bíráló-bizottság tagjai voltak: elnök: Törley Gyula, tagok: Werner Hugó tb. főbíró, Illésy Sándor gazd. s. felügyelő, Pesthy Gergely gazd. fel. gyakornok, Halm Ottó r. felügyelő, Trischler Gyula járási számvevő, Schäffer Tivadar Zombor városi állatorvos, Rothenstein Nándor plébanos, Wöhl Péter k. jegyző, Wolf József k. bíró, Jung Jakab gazdaköri elnök, Vidákovits Jenő Nemesmilitits, Pencz Antal Gara, Memeth Janos gazdaköri elnök Bács-gyalufalva, Hedrich Lőrinc gazdaköri pénztárnok Csatalja, Stöckl Jakab gazdaköri elnök Kerény, Lőrencz Miklós gazdaköri elnök Hód-ság, Simon Imre gazdaköri elnök Dávod, Gerhardt József vá. tag Apatin, Schmidt Henrik gazd. intéző Torzsa, Schäffer Antal gazdaköri titkár Szépliget, Tillinger Antal kir. állatorvos Titel, Inhoff József titkár.

A tenyészigazolványt nyert bikákért egyesületi oklevelet kapnak a gazdakör. Az egyesület 200 korona, a gazdakör 50 korona pénzdíjat adott. Pénzdíjban a következők részesültek:

Importált bajor tenyészbikák után: I. díjat Weigand János és Gockl János 30—30 K, II. díjat Angeli János 20 K, III. díjat Spitznagel József és Major József 10—10 K-t nyertek.

Saját tenyésztésük után: I. díjat Höger István és Karle Tamás 25—25 K, II. díjat ifj. Dsida Antal és Wöhl József 20—20 K, III. díjat Wöhl Vendel 15 K, IV. díjat Wöhl Mihály, Höger Matyás, Steinfeld Antal, Mayer Sebestyén, Scheibele Antal 10—10 koronát nyertek.

Délben a gazdakörben Törley Gyula egyesületi társelnök kiosztotta a pénzdíjakat. A társaságban 120 gazda vett részt. Jöleső örömet keltett a jelenlétben azon körülmény, hogy az egyesület fiókjait képező községi gazdakörök tekintélyes számu tagokkal voltak képviselve. Képviseletük magukat a következő községi gazdakörök: Apatin, Bács-gyalufalva, Bátmonostor, Bereg, Bezdán, Csát-

alja, Csonoplya, Gádor, Gara, Hód-ság, Katymár, Kerény, Körtés, Órszállás, Szépliget, Titel, Vaskut, Szilágyi, Dávod.

A társaság alatt Törley Gyula társelnök mondotta az első felkészöntőt. Örömmel látja, hogy a gádori gazdakör a nyugati fajta szarvasmarhatenyésztés terén az első helyet foglalják el a Bácskában. Szerinte a szarvasmarhatenyésztés oly lényeges ága a mezőgazdaságnak, mint a pénzügynek a tartaléktöke. Jung Jakab gazdaköri elnök vármegyei gazdaszervezetünket az élő fához hasonlíja. A gazdakörök mint testületek annak törzsét, míg a koronát a vármegyei gazdasági egyesület képezi.

A gádori szarvasmarha-tenyésztést határozottan előmozdító gazdasági egyesületi elnököt, a választókerület országgyűlési képviselőjét: Latinovits Pált, majd a járás agilis főszolgabíróját: Tarczay Dezsőt köszönti fel, indítványára a felkészöntöttet táviratilag üdvözlő a gazdakör. Jung Márton Werner Hugó tiszteletbeli járási főszolgabírót, a gádori szarvasmarha-tenyésztők pártfogóját köszöntötte föl. A díjazás alatt elkelt 13 tenyészbika. Az elért legnagyobb ár 1300 korona. Feltűnő haladás észlelhető a bikaállományban. Az újabb beszerzett elsőrendű tenyészbikák javító hatása feltűnően észlelhető. Az eredeti bajor siementali import 8 bikája a messzevidékről összesereglett gazdakörnek élénk tetszésével találkozott. A hirtelen beállt szeles hideg idő a vásárolni szándékozottakat a vásárlásban megakadályozta, így a bevásárlás csak istállónkint fog megtörténni.

Svájci tenyészmarha import.

A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület államsegéllyel bevásárlandó 150 drb tenyészmarha importra kér állami hozzájárulást. Felhívja a vármegyei gazdakör, hogy előjegyzéseiket e hó végéig tegyék meg. Bevásárlás május és szeptember hónapokban. Kedvezmények: ingyenes szállítás és a vám megterítése, egy évre az importált állatok ingyenes biztosítása, három éven át egyenlő arányban eszkető kölcsön 3% kamattal megterítése. — Jelentkezések az egyesülethez intézendők.

NYILTTÉR.*)

Nyilatkozat.

A zombori szerb radikális párt folyó évi február hó 5-én tartott végrehajtó bizottsági ülésén tárgyalás alá vette a Zomborban megjelenő „Bácsmegeyei Függetlenség” című lap 1913. évi január hó 30-án megjelent 9-ik számában a zombori szerb demokrata párt köréből a nevezett laphoz beküldött, a zombori szerb radikális pártnak 1913. évi január hó 24-én tartott végrehajtó bizottsági ülésén a választójog tárgyában folyó évi február hóban rendezendő népgyűlésen való részvétel tárgyában hozott határozatára adott választ és e tárgyban egyhangulag a következő határozatot hozta.

Mindenekelőtt megállapítja a szerb radikális párt, hogy a magyarországi szerb demokrata párt alapítója és egyik vezetője, Jaksits Milutin ny. theologiai tanár és főesperes a zombori szerb radikális párt egyik tagjához folyó évi február hó 3-án a következő tartalmu levelet intézte:

„Igen tisztelt Uram! Dr. Lallosevits János velünk demokratákkal dolgozni kezdett s a törökbecsei értekezleten megegyeztünk.

A második értekezleten, mely az utolsó országgyűlési képviselőválasztások előtti február hóban tartott, az önálló bank miatt megegyezni nem birtunk, de a szétválás valódi oka az volt, hogy mink a Justh-pártot akartuk támogatni, dr. Lallosevits pedig azt kívánta, hogy a Héderváry-kormányt és pártot támogassuk. Mikor azt kérdeztük tőle, vajjon

*) Az e rovatban közlöttéket nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

akkor is támogatni fogja-e a Héderváry-kormányt, ha az önálló bank felállítása programjában nem foglalatik, azt válaszolta, hogy kezeit megkötni nem akarja és el kell fogadni azt, amit a Héderváry-kormány ígér. — Ugy látszott, hogy a Héderváry-kormánytól az általános választói jogot és egyéb engedményeket is várt a nemzetiségek részére. — Ezért utaink elváltak és többet együtt nem dolgoztunk, miután azt tartottuk és manapság is azt tartjuk, hogy ő megrögzött munkapárti és opportunist, aki csak olyan párttal akar szövetekezni, amely az országgyűlésen többségben lesz.

Hogy ez így van, bebizonyosodott az országos és szerb egyházi politikáján is, aki az ilyen rendszertől eszközül felhasználta magát, mint a hogy dr. Lallosevits a szerb autonómiában a kormánybiztosi tagság elfogadásával tette, *az nem csak nem demokrata, hanem egyáltalában nem politikus, mert semmiféle meggyőződéssel nem bír.* Miután most azt hiszi, hogy a Lukács-kormány bukni fog, hátat fordít neki, de nem fordított hátat akkor, amidőn az országházban és az autonómiában a legnagyobb törvénytelenések történtek. Mindez nekünk elég, hogy őt soha többé mint politikust még számításba sem vesszük.

Nagykikinda, 1913. február hó 1-én.

Tisztelettel:

Jaksits Milutin s. k.“

Ennek alapján a zombori szerb radikális párt megállapítja azt is, hogy a választójogi szövetséghez csatlakozott volt munkapárti tagok nem demokraták, erre a címre nem jogosultak s így a beküldött választ a zombori szerb demokrata párt részéről beküldöttnek nem tekintjük.

Miután pedig a magyarországi szerb demokrata párt hivatott képviselői az újvidéki népgyűlésen résztvettek, annak határozatához csatlakoztak és tagjainak megtiltatott a gör. kel. szerb autonómiában a kormánybiztosi jelleggel bíró hatóságokban való részvétel, megállapítja a radikális párt, hogy a demokrata párt egyházpolitikája az autonómia felfüggesztése tárgyában mindenben fedi a radikális párt álláspontját s így a „Bácsmegeyei Függetlenség” fent megjelölt számában, valamint Prokópy Imre ur válaszában felhozott azon körülmény, hogy más a radikális párt és más a demokrata párt egyházpolitikája, nem felel meg a tényeknek.

Kimondja a zombori szerb radikális párt, hogy 1913. évi január hó 24-én hozott határozatához mindenben ragaszkodik, mert az ott felhozottakat egyáltalán megerősítve nem látja.

Végül tárgyalás és vizsgálat alá vette a Bácsmegeyei Függetlenség fentkörülirt számában Sztratimirovits Istvánra vonatkozó kitételeket és okmányszerűleg megállapítja, hogy azok nem felelnek meg a valóságnak.

Végül Prokópy Imre ur válaszában Székely Ferenc és társaival való együttműködésre vonatkozó kitételére csak az a megjegyzése, hogy nevezettek megszüntek részesei lenni a kormány minden további jogellenes cselekményének, de a volt munkapárti tagok manapság is a szerb autonómiában a legnagyobb törvénytelenések előmozdítóit.

Mindezek alapján a radikális párt a maga részéről most már a közvéleményre bizza annak a megállapítását, vajjon a volt munkapárti, de magát manapság illetéktelenül demokratáknak címzett egyének jelenlegi politikai magatartása mennyivel összeegyeztethető a politikai erkölcs szabályaival.

A zombori szerb radikális párt végrehajtó bizottságának 1913. évi február hó 5-én tartott üléséből

Dr. Vujics Sándor, Maglits István,
h. jegyző. elnök.

Nyilatkozat.

Alulírt veprődi róm. kath. elemi népiskolai tanítók ezennel kijelentjük, hogy a Bacsodromgyei Tanítószövetségnek folyó évi február hó 9-én Zomborban megtartott közgyűléséhez Perényi Gyula itteni kartársunk közvetítésével és felszólítására beküldött megállapodás aláírása alkalmával oly információt kaptunk nevezett kartársunktól, hogy a közgyűlés csak a tanítói fizetésrendezésről szóló törvényjavaslatot s a tanítószövetség hivatali helyzetét fogja — minden párt-politikai tendencia nélkül — tárgyalni. — A „Bacsodromgyei Függetlenség” 13. számában közölt közgyűlési híradásból azonban azt látjuk, hogy olyan határozatot is mondott ki a közgyűlés, melynek tárgyalását mi — kartársunk informálása alapján — teljesen kizártuk tartottuk. Kijelentjük tehát, hogy a közgyűlésnek Lombos Albert ur kiegészítő indítványát elfogadó határozatát, mely tisztán pártpolitikát tartalmaz, magunkra nézve kötelezőnek nem ismerjük el, miután ahhoz való hozzájárulásra a közgyűlésre meghatalmazott kartársunk jogosítva nem volt, s eddigi politikai magatartásából, nyilatkozataiból és ténykedéséből jogosan következtetjük, hogy ezen határozattal ő magát sem azonosítja.

Veprőd, 1913. február 18-án.

Sculptéry Andor s. k.
Hinger Antal s. k.
Rapp János s. k.
Schmidt József s. k.

HIRDETÉSEK.**Egészséges, erős fogakat kap a gyermek minden nehézség nélkül.**

A csecsemők fejlődését szopós korukban a könnyen emészthető és tápláló Scott féle Emulsió rendszeres szedése előnyösen támogatja. Különösen a fogzási időben mutatkozik szemmelláthatóan ennek a régóta bevált gyermek erősítő szernek a hatása. A Scott féle Emulsió ugyanis az egészséges és erős fogaeszkák fejlődésére rendkívül fontos eszontképző méztartalmú sókat tartalmaz. A gyermekek állandóan vidámak maradnak és a különben oly félelmetes fogzástól aig vehető valami észre.

A Scott féle Emulsiót kellemes szedni minden évszakban, mindenkor élvezhető és hatása mindig változatlan; természetesen csak a valódi Scott-féle Emulsióval és nem utánszóknál 11-1

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld Scott és Bowne G.m.b.H. címére Wien, VII., akkor egy gyógyszertár utján próbaadagot küldünk.

Hirdetmény.

Alulírott gazdaságában eladó mintegy 24000 darab egyenes növényű, kifogástalan I-ső osztályu 3—5 éves

akácfa

sorfának határok megjelölésére, szarvasok és vadak óvására alkalmas ligetek és tanya körüli remisek létesítésére.

Kaphatók már most tavaszi ültetésre. A fák ára 40—50 fillér darabja az ujverbázi vasuti állomásra szállítva.

Óverbász, 1913. február hava.

KISS GYULA,

3-3

óverbázi jegyző.

SZÓLÓ.

Nagyszemű tábla-szóló kilója 2 koronáért kapható KÉSMÁRKY szőlőjében Thököly-ut, Ujzombor. 3-1

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel van szerencsém a t. közönség nagybecsű tudomására juttatni, hogy **Gromon-utca 2. szám alatti**

könyv-, zenemű- és papirkereskedésemet

Kossuth Lajos-utca és Deák Ferenc-körut sarkára, a Falcione-féle alapítványi házba helyeztem át.

52-51

Teljes tisztelettel

LOGUMERSZKY P. SZVETOZÁR,
könyvkereskedő.

*

Ügyvédi nyomtatványok jutányos áron kaphatók.

Az építető közönség figyelmébe!

Van szerencsém a m. t. építető közönség szives tudomására hozni, hogy a kőmives mesteri vizsgát sikerrel lettem. Elvállalok e szakmába vágó mindennemű munkákat, ugymint: **kőmives, ács és beton** munkálatokat; továbbá **javitási és átalakítási** munkálatokat szolid árak mellett.

Tervrajzokat a legszolidabb árak mellett készítek.

Hivasra vagy levélbeli megkeresésre a háznál azonnal megjelenek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Ivancsevits Mihály

6-6 okl. kőmives mester

Zombor, Károly-utca 10.

Lakás kiadó.

Apatini-ut (Thököly-u.

10 sz) alatt 3 szobas

lakás folyó évi május

hó 1-től bérbeadó,

ugyanott egy zongora eladó.

Villamos csengők, telefonok és villámhárítók szakszerű felszerelése.

Új villamos berendezési vállalat Zomborban.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy **ideiglenesen a volt Weil-féle helyiségben Zrinyi-utca 6. szám alatt**

mechanikai, optikai és villamos berendezési vállalatot

nyitottunk, melyet május hó 1-étől kezdve **Kossuth Lajos-utca, Madam Paulin-féle helyiségbe** helyezünk át. Raktáron tartunk mindenféle **villamos berendezési cikkek, izzótesteket, csillárokat** a legnagyobb választékban. Elvállaljuk **teljes épületek villamos berendezését** a legolcsóbb árak és legmesszebbmenő jótállás mellett. Főtörekvésem az leendő — amit Zomborban már 7 évi működésem is reményleni enged — hogy gyors és szakszerű munkámmal t. megrendelőink teljes megelégedését kiérdemeljük. A n. é. közönség nagybecsű pártfogását kérve,

vagyunk kiváló tisztelettel 10-9

Telefon: 214. sz. Hrabovszky István és Tsa,

mechanikai, optikai és villamos berendezési vállalat.

Villamos vasalók, fűtőtestek, hajsütők, vízmelegítők, teaforók olcsó áron.

Legújabb és legjobb fajta Vertex Volfram lámpák.

Legújabb és legjobb fajta Vertex Volfram lámpák.

TELTSCH GÁSPÁR

optikai, elektrotechnikai, mechanikai műintézete és bőröndgyára

Telefonszám 103.

ZOMBOR.

Petőfi-utca II. sz.

Szemüvegek, cvikkerek, látcsövek, lorgnók; vatta, hőmérők, sérvkötők, haskötők és egyéb orvosi és betegápolási cikkek állandó nagy raktára.

Villamos csillárok óriási választékban.
Zsebvillanylámpák és állandóan friss elemek.

100-79

Villamvilágítási, házi csengők és villamoserőátviteli berendezések olcsón, gyorsan és szakszerűen eszközöltenek. Lombfűrész-deszkák, minták és a hozzávaló kellékek.

Táskák, kofferok, bőröndök
állandó nagy raktára és gyártási helye.

Szakmáimba vágó mindenféle javításokat olcsón elvállalom és gyorsan, pontosan eszközölöm.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka

Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka
Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

ÁLLANDÓ BUTORKIÁLLITÁS,
meglepetésszerű olcsó, a legmagasabb
!! 100-58 igényeknek megfelelő !!

LAKÁSBERENDEZÉSEK,
uri szobák, szalonok,
ebédlők és hálószobák nagy raktára.

Ugyanott egyéb ipari készítmények állandó raktára és eladási helye.
Elfogad a legmodernebb KÁRPITOS MUNKÁKAT és DISZITÉSEKET.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka
Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka

Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

ROMLOTT

(DEFECT) TENGERIT

veszünk minden mennyiséget, megfelelő legjobb árban. 6-6

Mintázott ajánlatot kér:
ÁLDOR A. és TÁRSA cég
Képv. **GOMBOS MÓR** Zombor.

339/1913.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megüresedett Kiszács községi segédjegyzői állásra **1913. évi március hó 20-iki** határidővel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni szándékozókat, hogy kellőleg felszerelt pályázati kérvényüket a megjelölt határidőig annál is inkább nyujtsák be hivatalomhoz, mert a később beérkezőket figyelembe venni nem fogom.

A fizetés állami kiegészítéssel 1000 korona; a lakáspénz megállapítása tárgyalás alatt.

A tót vagy szerb nyelvet bírók előnyben részesülnek.

Ujvidék, 1913. február hó 11-én.

TRENKA,
szolgabíró.

Baján 70 éve fennállott jóforgalmu **sirkőüzletnek** helyisége a lakással együtt elköltözés miatt azonnal kiadó. Bővebb értesítést ad **Schwartz József** Baja Péter-Pál-utca 12. (Sugovica-part, Schwalm-ház.) 3-2

Vaskút község jegyzői iró-dájában azonnali belépéssel egy kiségitő

IRNOK

alkalmazást nyerhet 3 korona napidíjjal.

Ajánlatok alulirothoz címzendők. :: ::

Vaskuton, 1913. febr. 10-én.

SZATMÁRY JÓZSEF
jegyző.

3-3

Kinek drága az egészsége

és pénzt nem akarja hiábavaló dolgokra kidobni, az saját érdekében cselekszik, ha legalább egyszer-kétszer kipróbálja a világhírű

OROSZLÁN

Menthol Sósorszesz
a háziszerek királyát.

Kapható 44 fl., 1 K 10 f., és 2 K 20 filléres üvegekben
Főelárusítás: 52-52

Lugmerszky P. Szvetozár
fűszerkereskedésében Zomborban.

Fővényesen bejegyzett védjegy. Óvatodjunk értéktelen utánszaktól.

Szusz, közhvény, reuma, szaggatás, nyílalás, oldalszurás, keresztcsontfájás, derek-, oldal- vagy hátfájás, izom- és inbántalmak, kar- és lábgyengeség, merev végtagok és ujjak, görcsök, továbbá hűlés-, megfázás- vagy légvezeték szűkítő bajok azonnal enyhülnek az **Oroszlán Menthol Sósorszesz** használata által. Ha a fájó testrész a dörzsölést nem tűri, úgy borogatást alkalmazunk. Fogfájás, fejfájás, fejszaggatás, hajhullás, idegesség, báztyadság, kimerültség, általános gyengeség eseteiben kincscsel ér fel a valódi **Oroszlán Menthol Sósorszesz**. Torokfájás, rekedtség, gégehurut, influenza, nátha ha fellép, ugy emlékezzék az **Oroszlán Menthol Sósorszeszre**, mely a legkittünőbb és legelterjedtebb háziszser. Ezer és ezer más esetben is kitűnő sikerrel lesz az **Oroszlán Menthol Sósorszesz** használva. Minden egyes üveghez bő használati utasítás van mellékelve. Sok ezer hálaírat tanuskodik róla, hogy az **Oroszlán Menthol Sósorszesz** az emberiség jövője.

UJ RÓFÖS ÉS DIVATÁRU ÜZLET.

Van szerencsénk Zombor város és környéke n. é. közönségének tudomására hozni, hogy Petőfi-utca 3. sz. a. Vuits P.-féle házban, a nagyszerbtemplom átellenében a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

uj rófös- és divatáru üzletet

nyitottunk, amelyet a legegyszerűbb és a legmodernebb árukkal rendeztünk be. Amennyiben az árukat a legnagyobb és legismertebb gyárakból szereztük be, ugy módunkban áll a nagyérdemű közönséget a legolesőbb árak mellett pontos és szolid kiszolgálásról biztosítani. A n. é. közönség szives rendeléseit várva, maradtunk

kiváló tisztelettel

50-2

DÓDITS és OPANCSÁREV.

A Zombori Iparosok Butorárusarnoka

DÉLVIDÉKI KÖZGAZDASÁGI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG SZABADKA

XXI. évi zárószámadás az 1912. üzletévről.

Vagyon.	Mérleg-számla.	Teher.
Pénzkészlet	272,557 47	Részvénytőke 3.000,000.—
Váltók:		Tartaléktőke 1.000,000.—
Személyi hitelűek 6.171,282.30		Értékpapír árfolyam ingadozási alap 150,000.—
Jelzálogilag biztosítottak 3.902,697.47	10.073,979 77	4.150,000 —
Kötvénykölesönök:		Nyugdíjalap 141,859 22
jelzálogkölesönök 15.104,081.19		Betétek 6.640,294 50
községi kölesönök 3.369,444.48		Hitelezők 2.624,944 24
kezségi kölesönök 13,112.—	18.486,637 67	Visszszámított váltók 3.715,964 57
Adósok:		Engedményezett kölesönök:
jelzálogfedezettel 1.400,413.78		jelzálogkölesönök 14.362,307.68
egyéb fedezettel 423,294.56		községi kölesönök, 3.369,444.48
pénzintézetek 368,451 25	2.192,159 59	17.731,752 16
Előlegek értékpapírokra és árukra 395,339 97		Jelzálogkölesönökből visszatartott összegek 136,700 —
Lebonyolítás alatt álló jelzálogkölesönök 268,722 30		Fel nem vett osztalék 972 —
Értékpapírok és függő kamatai 2.613,815 69		Átmeneti kamatok 307,424 18
Parcellázási műveletek 787,196 34		Nyereség:
Ingatlanok: ház és telek 260,000 —		áthozat 1911. évről 14,650.43
Felszerelés 23,000 —		folyó évi nyereség 358,639.68
Átmeneti tételek és kamatok 449,792 18		373,290 11
	35.823.200 98	
		35.823,200 98

Veszteség.	Veszteség-nyereség-számla.	Nyereség.
Kamatok:		Nyereség áthozat 1911. évről 14,650 43
betétek, visszszámított váltók és engedményezett jelzálogkölesönök után 1.347,346 38		Kamatok:
Intézeti és tőkekamatadó 85,665 11		leszámított váltók, jelzálogkölesönök, folyószámlák, előlegek és egyéb kölesönök után 1.745,038 78
Költségek:		Értékpapír kamat 114,449 37
végrehajtó bizottsági igazgatósági tagok alapszabályszerű díjazása, tisztii fizetések, házbér, nyomtatványok, jótékonycélu adományok és egyéb költségek 169,446 17		Ingatlan-jövedelem 53,890 92
Leírások 6,224 66		Jutalékok, biztosítási és egyéb üzletek eredménye 53,942 93
Tiszta nyereség 373,290 11		
	1.981,972 43	1.981,972 43

IGAZGATÓSÁG:

ELNÖKSÉG:

Dr. Antunovich József
társelnök.

Lányi Mór
elnök-igazgató.

Kiss Lajos
társelnök.

IGAZGATÓSÁGI TAGOK:

Báits Gergely
földbirtokos.

vámosatyai Fábry Samu
a budapesti takarékpénztár és országos zálogkölesön r. t. igazgatója.

Halász Manó
a Magyar ált. takarékpénztár r. t. igazgatója.

Dr. Horvát Lipót
a Magyar általános takarékpénztár r. t. vezérigazgató-helyettese.

Leitner Zsigmond
a Magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankja vezérigazgatója.

Poór Jakab
az Assicurazioni Generali magyarországi igazgatója.

Dr. Rádics Péter
földbirtokos.

Dr. Schaffer Adorján
ügyvéd.

Dr. Taussig Izsó
nagykereskedő.

Vincze György
földbirtokos.

bajszai Vojnits Béla
földbirtokos.

ÜGYVIVŐ IGAZGATÓSÁG:

Lányi Mór
elnök-igazgató.

Dr. Halmi Miklós
igazgató.

Schön Arthur
igazgató.

Pukecz Káimán
igazgató.

CÉGVEZETŐK:

Kriszthaber Jenő

Mamuzsich János

Vágó Vilmos

A DÉLVIDÉKI KÖZGAZDASÁGI BANK R. T. ZOMBORI FIÓKINTÉZETÉNEK IGAZGATÓ-TANÁCSA:

Dr. Fratricsevits Aszt Vince
ügyvéd, földbirtokos, elnök.

Dr. Poór Béla
ügyvéd, Bács-Bodrog vármegye tb. főügyésze.

Bachrach Lajos
nagybirtokos.

Baky Elek
Bács-Bodrog vm. árvaszéki ülnöke.

Kleiner Lajos
Bács-Bodrog vármegye h. árvaszéki elnöke.

Grünbaum Mándor
nagykereskedő, Schreiber D. és fiai budapesti cég képviselője.

Dr. Gyulai Gaál István
ügyvéd.

ikrényi Körmeny Imre
mérnök, földbirtokos.

Kovacsits Radivoj
földbirtokos.

Ugry Mihály
nagyiparos.

ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓK:

Dr. Poór Béla
igazgató-jogtanácsos.

Vágó Vilmos
központi cégvezető.

Nyomatott Bittermann Nándor és Fia cég könyvnyomdájában Zomborban.

Kiadótulajdonos: Bittermann Nándor és Fia cég.